

Van: xxxx

Verzonden: maandag 22 februari 2021 23:14

Aan: Paul Hospers <P.Hospers@Dekkergroep.nl>; G.Graaf@Maasdriel.nl

Onderwerp: enquête klankbordgroep

Beste Paul en Gaston,

De Erfgoedvereniging Alem (EVA) heeft zich vooral inhoudelijk gebogen over het invullen van de enquête. En wel met de focus op de landschappelijke, historische en archeologische aspecten. Twee vragen stonden centraal:

1. Wat is volgens de EVA waardevol/sterk binnen Alem in de huidige situatie?
2. Hoe moet in de ogen van de EVA worden aangekeken tegen een verdere ontzanding van de Marensche Waard?

De EVA komt bij deze vragen tot de volgende overwegingen:

Ad.1.

- Afgravingen en overblijvend landschap zijn tot nu toe goed met elkaar in balans gebleven; derhalve geen storend beeld bij rondrijden en rondkijken in Alem.
- De huidige inrichting van Alem spoort goed met wat het dorp wil en wat bij het dorp past.
- Er blijven nog steeds voldoende mogelijkheden resteren voor duurzame landbouw binnendijks en op de uiterwaarden.
- Er is binnen het huidige nog voldoende recreatieve potentie om nog verder uitgebouwd te kunnen worden.
- Met eenvoudige ingrepen is ook binnen het huidige in korte tijd belangrijke ontwikkelingswinst voor Alem te boeken op recreatief en landschappelijk gebied.
- Historische, archeologische en landschappelijke waarden zijn voldoende behouden gebleven en kunnen naar de toekomst toe zonder drastische ingrepen goed zichtbaar worden gemaakt en verder worden uitgebouwd.

Ad.2.

- In het verleden is de voorste kop van de Marensche Waard al afgegraven. Hiermee is al voldoende water toegevoegd en voldoende ingegrepen in het landschap.
- Een ruimere behoefte aan recreatief water is er momenteel niet gelet op de 4 dicht nabij gelegen andere Maasdrielse plassen (Zandmeren, Gat van Sientje, Gat Ooievaar en plassen in en nabij Heerewaarden). De Zandmeren en het Gat van Sientje hebben op dit punt steeds het voortouw en zullen dit ook in de toekomst behouden.
- Ook is er het risico, dat na de ontzanding de oosthoek nabij het Moleneind zal worden aangesproken voor kleiwinning.
- Aan het Alemse landschap is in de loop der tijd al behoorlijk veel gesleuteld, maar de voorgenomen verdere ontzanding van de Marensche Waard gaat voor het eerst een wezenlijke aantasting betekenen van het historische landschapsbeeld voor Alem. Het doet Alem in meerdere opzichten drastisch veranderen.
- De Marensche Waard vormt een bijzondere uiterwaard, die in de loop van de geschiedenis op meerdere momenten een belangrijke rol heeft gespeeld en waar derhalve nog vele archeologische vondsten zijn te verwachten. Volledige afgraving laat derhalve een uiterwaard met grote landschappelijke en historische meerwaarde helemaal in het water verdwijnen. De opgave voor de toekomst zou juist moeten zijn om deze bijzondere waarden verbonden aan het nog bestaande restant van de Marensche Waard meer en ook herkenbaar over het voetlicht te gaan brengen.

- Er ontstaat binnen het Alemse gebied als geheel een forse verschuiving van land naar water, hetgeen in wezen ook het dorp in meerdere opzichten doet veranderen: meer focus in de toekomst op recreatie en bediening van recreanten van buitenaf en afname van voor Alem kenmerkende eigen dorpsactiviteiten.
- De grote nadelen verbonden aan de ontzanding van de Marensche Waard kunnen niet worden weggenomen door andere overwegingen of door compenserende maatregelen elders:
 - a. Daling van het waterpeil van de Maas zou zo'n overweging kunnen zijn, maar dit is in het eerdere plan "Meer ruimte voor de Maas" al ontkracht.
 - b. De noodzaak van een extra economische impuls voor het dorp Alem zou eveneens een overweging kunnen vormen, maar dit is vanuit de voorliggende plannen niet echt te verwachten en het voortouw zal toch in de toekomst blijven liggen bij de Zandmeren in Kerkdriel en het Gat van Sientje.
 - c. Een aantal verbeteringen en versterkingen zijn in de ogen van de EVA in de huidige situatie wel denkbaar, maar zouden voor Alem zelfstandig moeten kunnen passen in de koers van het Masterplan Maas. Volgens de EVA is dit echter los van de zand- en kleiwinning binnen het Pilot IRM eiland van Alem niet bespreekbaar.

Deze overwegingen in samenhang betekenen voor de EVA een primaire afwijzing van de verdere ontzanding van de Marensche Waard. Met deze opstelling t.a.v. het belangrijkste punt voor Alem en haar inwoners is invulling van de enquête voor de EVA geen logische exercitie en wekt derhalve alleen maar verkeerde verwachtingen. Veel van de overwegingen van EVA kunnen ook niet via punten, lijnen en vlakken voldoende kenbaar worden gemaakt.

Daarom ziet de EVA af van de concrete invulling van enquête en volstaat met bovenstaande inhoudelijke motivering.

Namens de Erfgoedvereniging Alem,

Jan van Kessel.